

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Henryk
Nazwisko: Witkowski
Miejsce urodzenia: Mińsk (obecnie Białoruś)
Data urodzenia: 26-08-1912
Imię ojca: Józef
Imię matki: Maria
Znany/a też jako: Andrzej Witkowski

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Akta sprawy prowadzonej w okresie od 27.11.1944 do 08.12.1944 przeciwko Henrykowi Witkowskiemu, podejrzanemu, a następnie oskarżonemu o przynależność do Armii Krajowej „po wyzwoleniu”. Wobec H. Witkowskiego zastosowano środek zapobiegawczy w postaci aresztu tymczasowego i osadzono go w więzieniu na Zamku w Lublinie. W dniu 29.11.1944 Podprokurator Naczelnej Prokuratury Wojska Polskiego sporządził akt oskarżenia. Dnia 02.12.1944 Sąd Wojskowy Lubelskiego Garnizonu uznał Henryka Witkowskiego winnym i skazał go na karę śmierci za to, że „od daty bliżej nieustalonej do dnia 9 listopada 1944 r. [taka data dzienna w dok.; w akcie oskarżenia wpisano datę: 03.11.1944, którą określono jako datę zatrzymania] należał do organizacji >AK<, mającej na celu obalenie demokratycznego ustroju Państwa Polskiego, kontaktował się z członkami tej organizacji >Lucjanem<, >Cyrklem<, >Ireną<, Lisieckim i Nowakowskim, przy czym od tego ostatniego dwukrotnie otrzymał łączną kwotę 4.000 zł tytułem pensji z racji jego przynależności do organizacji oraz w rozmowach z wyżej wymienionymi członkami AK wyrażał swoje niezadowolenie w stosunku do PKWN, czym dopuścił się przestępstwa przewidzianego w art. 1 Dekretu PKWN o ochronie Państwa z dnia 30.10.1944 r.” Sąd orzekł też wobec H. Witkowskiego „utrata praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na zawsze”. Wyrok był ostateczny i nie podlegał zaskarżeniu. W dniu 06.12.1944 zatwierdził go gen. Karol Świerczewski. Henryk Witkowski został rozstrzelany w Więzieniu na Zamku w Lublinie dnia 12.12.1944. Materiały złożono w archiwum wydziału "C" KW MO Lublin dnia 26.10.1974 pod sygn. 14543/III - jako "akta więzienne".	Akta o sygn. IPN Lu 023/102 (14543/III) oraz zapisy kartoteczno-ewidencyjne.	

<p>Akta osobowe więźnia Henryka Witkowskiego, osadzonego w Więzieniu na Zamku w Lublinie w dniu 23.11.1944, podejrzanego, a następnie oskarżonego o przynależność do Armii Krajowej, "mającej na celu obalenie demokratycznego ustroju Państwa Polskiego". Sąd Wojskowy Lubelskiego Garnizonu w dniu 02.12.1944 skazał Henryka Witkowskiego na</p> <p>karę śmierci oraz "utrataę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na zawsze" (odpis wyroku włączono do akt). Według "Protokołu wykonania wyroku śmierci", Henryk Witkowski został rozstrzelany w Więzieniu na Zamku w Lublinie dnia 12.12.1944, o godz. 16.30.</p>	<p>Akta o sygn. IPN Lu 3/312.</p>	
<p>Henryk Witkowski figuruje w "Księdze głównej więźniów śledczyh" Więzienia na Zamku w Lublinie pod poz. 1379 - przetransportowano go do więzienia w dniu 23.11.1944.</p>	<p>Akta o sygn. IPN Lu 3/18 poz. 1379.</p>	
<p>Henryk Witkowski figuruje w "Księdze głównej więźniów śledczyh" Więzienia na Zamku w Lublinie pod poz. 817 - "przybył" do więzienia w dniu 23.11.1944, na podstawie rozkazu RBP z tego samego dnia; "ubył" ze stanu więzienia dnia 12.12.1944 (we wpisie nie podano przyczyn "ubycia"; tego dnia wykonano wyrok śmierci).</p>	<p>Akta o sygn. IPN Lu 3/19 poz. 817.</p>	
<p>„Charakterystyka Nr 87 Komendy Okręgu Lublin nielegalnej organizacji >Armia Krajowa< /sierpień 1944 – wrzesień 1945/, Część I (opisowa)", opracowana w Wydziale "C" KW MO/WUSW Lublin i wydrukowana w 1984 roku. Henryk Witkowski ps. „Jędrrek”, „Andrzejek” został tu wymieniony w tabelarycznym zestawieniu pt. „Obsada stanowisk w Komendzie Okręgu” – jako członek Kierownictwa Dywersji (Kedyw), „na stanowisku nieustalonym” w okresie „lipiec 1944 – 3.11.1944”; w rubr. „Przyczyna zmiany” wpisano: „aresztowany”. Wymieniono go również imiennie wśród aresztowanych przez „organa BP” w okresie od sierpnia do listopada 1944, podając przy tym, że był Zastępcą Szefa Kedywu Juliana Nawrat-Nowakowskiego ps. „Janusz”, „Lucjan”, „Jan”.</p>	<p>Akta o sygn. IPN Lu 0136/132, cz. I (116/144, Charakterystyka Nr 87 Komendy Okręgu Lublin AK).</p>	<p>Materiały archiwalne nie pozwalają na ścisłe odtworzenie konspiracyjnej działalności H. Witkowskiego. Pewne rozbieżności widać też w publikacjach, por.: I. Caban, Z. Mańkowski, Struktura terytorialna, organizacyjna, obsada personalna oraz kryptonimy lubelskiego okręgu Armii Krajowej, [w:] Rocznik Lubelski t. VIII; Z. Leszczyńska, Ginę za to, co człowiek najgłębiej ukochać może..., Lublin 1998; A. G. Kister, Komenda Okręgu Lublin Armii Krajowej w 1944 roku, Warszawa 2000; R. Wnuk, Lubelski Okręg AK, DSZ i WiN 1944-1947, Warszawa 2000; Z. Leszczyńska, Lubelski Panteon Żołnierzy Wyklętych, Lublin 2015.</p>

Kwestionariusze osobowe (obejmujące litery A-Ž), stanowiące załącznik do "Charakterystyki Nr 87 Komendy Okręgu Lublin organizacji >Armia Krajowa<". Znajduje się wśród nich "Kwestionariusz osobowy na członka nielegalnej organizacji p.n. A.K. Okręgu Lublin kierownictwo dywersji (>1008<)", sporządzony 29.10.1974, dotyczący Henryka Witkowskiego ps. "Jędrək", "Andrzej". Podano w nim, że "w okresie okupacji" H. Witkowski był członkiem AK, zastępcą Szefa Kedywu Komendy Okręgu Lublin w stopniu porucznika. "Po wyzwoleniu Lublina nie zaprzestał działalności w AK. Do czasu aresztowania pełnił funkcję instruktora transportowego Kedywu Komendy Okręgu i otrzymywał wynagrodzenie z funduszków organizacyjnych. W ramach działalności utrzymywał kontakty z wieloma oficerami sztabu w tym z Nawrat-Nowakowskim ps. >Lucjan< i Rosińskim [właśc. Rossiński] ps. >Irena<, którzy przygotowywali zamach na życie przewodniczącego KRN B. Bieruta oraz PKWN Osóbkę-Morawskiego. W Kwestionariuszu zawarto też informację, że Henryk Witkowski został aresztowany 03.11.1944 [taka data dzienna w dok.] i wyrokiem Wojskowego Sądu Garnizonu Lubelskiego z 02.12.1944 skazano go na karę śmierci; wyrok wykonano 12.12.1944. Według sporządzającego dokument, Henryk Witkowski miał być również wymieniany w materiałach jako "Andrzej Witkowski" [możliwe jest też, że funkcjonariusze SB opracowujący „Charakterystykę”, błędnie interpretowali informacje z różnorodnej dokumentacji, traktując ps. „Andrzej” jako imię Henryka Witkowskiego lub łącząc dwie różne osoby w jedną, nieścisłości mogły też występować w samych dokumentach].

Akta o sygn. IPN Lu 0136/134 (116/146, Kwestionariusze osobowe - lit. A-Ž, załącznik do Charakterystyki Nr 87 Komendy Okręgu Lublin AK).

Najpełniej postać Henryka Witkowskiego opisała Z. Leszczyńska. W biogramie zamieszczonym w „Lubelskim Panteonie...” wyd. w 2015 r., s. 97-98, Autorka pisze, że Henryk Witkowski włączył się w konspirację jesienią 1939 (SZP, ZWZ, AK), od 1943 „był związany” z Kedywem, w styczniu 1944 mianowano go zastępcą szefa Kedywu Okręgu Lublin oraz awansowano do stopnia porucznika, zaś po likwidacji Kedywu „przeszedł do I Oddziału Sztabu Okręgu” (brak tu informacji zawartej m. in. we wcześniejszym biogramie H. Witkowskiego, wydanym przez Z. Leszczyńską w „Ginę za to...” w 1998 r., s. 266-267, że objął on wówczas „funkcję zastępcy szefa tego oddziału”).

Dokumentacja zawierająca fotografie kwater cmentarza przy ul. Unickiej w Lublinie, na których znajdują się groby zamordowanych w Więzieniu na Zamku w Lublinie, a wśród nich fotografię grobu Henryka Witkowskiego.

IPN Lu 592/3 dar osoby prywatnej.